ECLI:LV:AT:2022:0620.A420185221.11.L
Lieta Nr. A420185221, SKA-865/2022
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 20.jūnijā

[1] Senātā saņemta Jūrmalas valstspilsētas administrācijas kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2022.gada 20.aprīļa spriedumu, ar kuru apmierināts /pers. A/ pieteikums par Jūrmalas pilsētas domes 2021.gada 23.aprīļa lēmuma Nr. 1.1-39/21N-2579 atcelšanu. Minētajā lēmumā atzīts, ka pieteicēja patvaļīgi kopīpašumā esošajā zemesgabalā izbūvējusi žogu. Pieteicējai uzdots atjaunot iepriekšējo stāvokli – nojaukt žogu.

[2] Administratīvā procesa likuma 338.[1]panta otrās daļas 1.punkts noteic, ka tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzībā norādītajos tiesību normu piemērošanas jautājumos ir izveidojusies Augstākās tiesas judikatūra un pārsūdzētais spriedums tai atbilst.

[3] Apgabaltiesa konstatēja, ka strīdus žoga būvniecībai atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 9.maija noteikumu Nr. 253 „Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi" (turpmāk – Inženierbūvju būvnoteikumi) 6.3.4.apakšpunktam nav nepieciešams izstrādāt būvniecības ieceres dokumentāciju. Tādējādi nav pamata būvdarbus kvalificēt kā patvaļīgu būvniecību. Apgabaltiesa atsaukusies uz Senāta 2021.gada 24.septembra spriedumā lietā Nr. SKA-365/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0924.A420286717.18.S) izteiktajām atziņām.

Apgabaltiesas spriedums tam atbilst (sk. arī *Senāta 2020.gada 4.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-412/2020 (ECLI:LV:AT:2020:1104.A420211517.16.S) 7.punktu, 2021.gada 2.jūlija sprieduma lietā Nr. SKA-362/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0702.A420171418.12.S) 12.punktu*).

[4] Senatoru kolēģija uzsver: ja ar būvniecībai raksturīgām darbībām radīts (izvietots) objekts neatbilst kādai tiesību normai, tas automātiski nenozīmē, ka šis pārkāpums ir patvaļīgas būvniecības pārbaudes jautājums. Personas veiktās darbības (radītais, izvietotais objekts) atzīstamas par būvniecību šo jomu reglamentējošo normatīvo tiesību aktu izpratnē tikai tad, ja tām ir izvirzītas prasības pēc būvniecības ieceres dokumentācijas.

Būvniecības likums neparedz, ka pašvaldībām būtu kompetence pēc saviem ieskatiem saistošajos noteikumos noteikt no Ministru kabineta noteiktās kārtības atšķirīgas prasības par to, kuros gadījumos Inženierbūvju būvnoteikumu 6.3.4.apakšpunktā uzskaitītajiem objektiem ir nepieciešama būvniecības ieceres dokumentācija. Attiecīgu kompetenci pašvaldībai neparedz arī tiesību normas, uz kuru pamata ir pieņemts Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojums, kas apstiprināts ar Jūrmalas pilsētas domes 2012.gada 11.oktobra saistošajiem noteikumiem Nr. 42 „Par Jūrmalas pilsētas Teritorijas plānojuma grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu" (Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12.panta pirmā daļa, likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 1.punkts; sal. *Senāta 2021.gada 24.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-365/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0924.A420286717.18.S) 11., 12.punkts*).

Kasācijas sūdzībā nav argumentu, kas būtu pamats atkāpties no minētajā Senāta spriedumā izteiktajām atziņām.

[5] Papildus senatoru kolēģija vērš uzmanību – tas, ka Ministru kabinets Būvniecības likuma īstenošanas kontekstā Inženierbūvju būvnoteikumu 6.3.4.apakšpunktā paredzējis, ka konkrētiem objektiem nav nepieciešama būvniecības ieceres dokumentācija, nenozīmē, ka pašvaldība teritorijas plānošanas dokumentos vispār nav tiesīga ierobežot attiecīga veida objektu izvietošanu. Pašvaldība teritorijas plānošanas dokumentos dažādu objektu būvniecībai ir tiesīga noteikt prasības, kas ir jāievēro, piemēram, no vides estētikas vai teritorijas izmantošanas viedokļa. Turklāt pašvaldība ir arī tiesīga noteikt, ka iestāde, kura ir atbildīga par attiecīgo teritorijas plānošanas dokumentos norādīto prasību uzraudzību, ir tieši būvvalde. Tomēr tādā gadījumā process, kura ietvaros būvvalde pārbaudīs, vai privātpersona ir ievērojusi no teritorijas plānošanas dokumentiem izrietošās prasības, nebūs process par patvaļīgu būvniecību Būvniecības likuma izpratnē, bet gan process par pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentos ietverto noteikumu ievērošanu (sal. *Senāta 2019.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-424/2019 (ECLI:LV:AT:2019:1031.A420125916.5.S) 20.punkts, 2020.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-244/2020 (ECLI:LV:AT:2020:0922.A420352516.7.S) 14.–15.punkts, Senāta 2021.gada 24.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-365/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0924.A420286717.18.S) 14.punkts*). Senatoru kolēģija arī vērš uzmanību, ka tas, ka attiecīgie objekti būvējami bez publiskās varas īstenotāju saskaņojuma saņemšanas, nemaina to, ka, tos būvējot, jāievēro citi normatīvie akti, piemēram, par personu savstarpējām civiltiesiskām attiecībām kopīpašuma gadījumā, teritorijas plānošanas dokumentos norādītās prasības attiecībā uz žoga augstumu, izvietojumu, caurredzamību, veidu u.c. (sal. *Senāta 2021.gada 24.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-365/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0924.A420286717.18.S) 11.punkts*). Taču tas nav patvaļīgas būvniecības pārbaudes jautājums.

[6] Tā kā pārsūdzētais spriedums atbilst judikatūrai, ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 1.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

Atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar Jūrmalas valstspilsētas administrācijas kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2022.gada 20.aprīļa spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore L. Paegļkalna Senatore J. Briede Senatore V. Krūmiņa